

Nr 660

Av fru Segerstedt Wiberg, om höjt anslag till utbytesresor för skolungdom mellan nordiska skolor.

I ett par av Nordiska rådet antagna rekommendationer till de nordiska ländernas regeringar har frågan om fria studieutbytesresor för skolungdom mellan nordiska skolor behandlats. Senast har detta skett i rekommendation nr 20/1964, som innehåller en hemställan till regeringarna att i varje nordiskt land ställa avsevärt förhöjda medel till förfogande för studieutbytesresor, så att en successiv utbyggnad av elevutbytesverksamheten mellan skolorna i de nordiska länderna blir möjlig.

I anledning av en tidigare av rådet antagen rekommendation (rek. nr 10/1955) i ämnet hade redan vissa medel ställts till förfogande för ändamålet. Dessa medel ansågs icke tillfyllest, varför frågan på nytt fördes fram i ett medlemsförslag, som låg till grund för ovannämnda rekommendation av år 1964.

Höjda anslag har därefter utgått för verksamheten i fråga. Rådets kulturutskott, som haft att följa regeringarnas meddelanden i anledning av 1964 års rekommendation, konstaterade vid rådets femtonde session 1967 att visserligen hade ökade anslag för nordiskt skolungdomsutbyte anvisats i samtliga länder, men ändock icke av den storleksordning att elevutbyte kunde möjliggöras i den utsträckning som avsetts med rekommendationen. Av regeringsmeddelandena framgår att de för ändamålet anvisade statsmedlen utgått med avsevärt varierande belopp i de olika länderna. Således beviljades år 1967 i Danmark 90 000 d. kr., i Finland 95 000 mk., i Norge 100 000 n. kr. och i Sverige 36 000 kr. som bidrag till studieutbytesresor för skolelever. Höjda bidrag i Danmark på 30 000 d. kr., i Finland på 6 000 mk, i Norge på 30 000 n. kr. och i Sverige på 15 000 kr. hade föreslagits för efterföljande budgetår.

Rådet avskrev på förslag av kulturutskottet rekommendationen såsom slutbehandlad för rådets del vid sextonde sessionen 1968. Kulturutskottet hade 1968 vid sin behandling av regeringsmeddelandena konstaterat, att genom en viss ökning av anslagen hade elevutbytet mellan skolorna i de nordiska länderna kunnat utvidgas. Utskottet hade särskilt uppmärksammat att de anvisade anslagen utgick med varierande belopp i länderna, ett förhållande som borde justeras genom höjning till samma nivå.

Utskottet förutsatte även att ifrågavarande medel successivt skulle höjas i framtiden.

Vid en granskning av föreslagna bidrag för olika ändamål inom ramen

för hela det nordiska kultursamarbetet kan icke uraktlåtas att notera en allmän tendens till återhållsamhet, som inte synes stå i överensstämmelse med de önskemål som kommit till uttryck inom Nordiska rådet och Nordiska kulturkommissionen.

I 1969 års statsverksproposition har emellertid för budgetåret 1969/70 föreslagits oförändrat belopp om 57 000 kr. för ifrågavarande ändamål. Föreningen Norden hade hemställt om en höjning på 18 000 kr. Av ovanstående redovisning för de nordiska ländernas bidrag till det aktuella ändamålet framgår klart, att man från svensk sida är mer restriktiv än övriga länder i fråga om bidrag. Jag vill här erinra om ovan nämnda uttalande av rådets kulturutskott om angelägenheten av att de medel som anvisas för studieutbytesverksamheten kommer upp på samma nivå i de nordiska länderna.

I tidigare sammanhang har vid rådets behandling av detta spörsmål anförts att ett belopp i varje land om 100 000 d. kr., motsvarande 75 000 sv. kr., skulle vara till fyllest för att respektive land i ett första skede på ett tillfredsställande sätt skulle kunna bedriva verksamheten. Detta har även återopats av Föreningen Norden i dess framställning 1968 om ökat bidrag till verksamheten för budgetåret 1969/70, som skäl för begärd höjning av bidraget till 75 000 kr. I övriga länder synes önskemålet om bidrag motsvarande 100 000 d. kr. till skolutbytesverksamheten ha tillgodosetts. Mig synes det därför naturligt att från svensk sida bidraget höjes för att reciprositet med övriga länder skall nås. Erfarenheterna av skolelevutbytet mellan de nordiska länderna är mycket goda. På grund av bristande resurser har i Sverige tyvärr alla önskemål om elevutbyte ej kunnat tillgodoses. Ökade personliga kontakter mellan nordiska skolungdomar torde otvetydigt medverka till att sprida intresse för och kunskap om grannfolkens språk, kultur och samhällsförhållanden och därigenom på längre sikt bidra till att öka förståelsen mellan de nordiska länderna.

Under återopande av vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte under åttonde huvudtiteln punkt I 6 anvisa utöver föreslaget belopp ytterligare 18 000 kr. till resestipendier under punkt 22, så att det sammanlagda beloppet uppgår till 75 000 kr. för budgetåret 1969/70.

Stockholm den 28 januari 1969

Ingrid Segerstedt Wiberg (fp)
